

λίθων του διηρπάγη και διενεμήθη μεταξύ δλίγον στρατιωτῶν.

Έμπορός τις ἀρμένιος Σχάφρας καλούμενος, γνωστὸς δὲ ἔπειτα γενόμενος ἐν Ἀστραχάν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐκατομμυριοῦχος, κατώκει τότε μετὰ δύο ἀδελφῶν του ἐν τῇ πόλει Βασσόρᾳ. Ἡμέραν τιὰ διπλαρχηγός τις ἐξ Ἀργανιστάνης παρουσιάσθη πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ πρότεινε νὰ ἀγοράσῃ μέγαν ἀδάμαντα, πιθανότατα τὴν «σελήνην τῶν δρέων», δραῖόν τινα σμάραγδον, ὑπερμέγετος ρούθινον καὶ ἀλούς τινας λίθους μικροτέρου λόγου. Βέβητε δὲ διὰ τὸ ὅλον μετρίαν τιμήν. Ο Σχάφρας ἔξεπλάγη καὶ προφασιζόμενος ὅτι δὲν ἔχει πρόχειρα χρήματα, παρεκάλεσε τὸν διπλαρχηγὸν νὰ ἐπιστρέψῃ ἀργότερα, προσθέτων ὅτι ἐπεθύμει νὰ συνενοηθῇ καὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς του. Ἄλλ' ὁ κάτοχος τοῦ θησαυροῦ φοβούμενος ἵσως ἀπιστίαν τινὰ δὲν ἐπέστρεψε πλέον.

Ο Σχάφρας καὶ οἱ ἀδελφοὶ του ἀπεπειράθησαν νὰ τὸν ἐπανεύρωσιν, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι ἐκεῖνος εἶχεν ἥδη ἀπέλθει ἐκ τῆς Βασσόρας. Μετά τινα χρόνον ὅλως τυχαίως ἐπανεὗρεν δὲ Ἀρμένιος τὸν πωλητὴν εἰς Βαγδάτιον, ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς αὐτὸν καὶ ἠγόρασε τοὺς λίθους ἀντὶ 270 χιλιάδων φράγκων περίπου. Εκρινε δὲ καλὸν δὲ Σχάφρας νὰ τηρήσῃ μυστήριον τὸ πρᾶγμα καὶ διὰ τοῦτο ἐπανελθὼν εἰς τὴν Βασσόραν ἐπεδόθη πάλιν εἰς τὸ σύνηθες ἔργον του.

Δώδεκα ἔτη μετὰ ταῦτα ἀπεφάσισεν δὲ Σχάφρας νὰ καταλίπῃ τὴν Βασσόραν καὶ νὰ ἀπέλθῃ πρὸς πώλησιν τοῦ θησαυροῦ του. Ἐπορεύθη λοιπὸν πρῶτον μὲν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ Ὁλλανδίαν καὶ ἀποκατεστάθη δριστικῶς εἰς τὸ Ἀμστελόδαμον. Ἐκεὶ ἔκαμε γνωστὸν τὸν θησαυρὸν, τὸν διοῖον ἐκέπτητο καὶ πρότεινε τὴν ἀγορὰν αὐτοῦ εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης.

Μόλις ἐγνώσθη ἡ ἀξία τοῦ ἀδάμαντος, πολλαὶ κυβερνήσεις ἔκαμον προσφορὰς πρὸς τὸν Ἀρμένιον, πρὸ πάντων δὲ ἡ ἀγγλικὴ κυβερνητικὴ προσήνεγκε μέγα ποσὸν, ὅχι ὅμως καὶ ὅσον ἔχειτε δὲ Σχάφρας. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ παρουσιάσθη ὡς ἀγοραστὴς καὶ ἡ φωστικὴ Αὔλη καὶ ἡρχιες διαπραγματεύσεις. Προσεκάλεσε δὲ αὐτὴ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν διαπραγματεύσεων τὸν Σχάφραν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Πετρούπολιν, ὑπέσχετο δὲ ἀνὴρ ἀπετύχανον αἱ διαπραγματεύσεις νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ διὰ τὰ ταξείδιάν του. Ο ἐμπόρος μετέβη ἐκεὶ καὶ ἤρχιτε τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς τὸν ἀδάμαντοπώλην τῆς Αὔλης, καλούμενον Δαζάρεφ, διστις πρότεινεν αὐτῷ ἐν δύναμι τοῦ ὑπουργοῦ Πάλιν τὰ ἔξης· νὰ ἀνακηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος εὐγενής, νὰ λαμβάνῃ ἐτησίαν σύνταξιν ἐφ' ὅρου ζωῆς ἔξι χιλιάδας ρουθίων, πεντακοσίας δὲ γιλιάδας

ρουθίων ἐφ' ἄπαξ, πληρωτέας ὅμως εἰς δόσεις. Καὶ ἐδέχθη μὲν δὲ Σχάφρας τοὺς δόρους τούτους ὡς πρὸς τὰ χρήματα, ἀλλ' ἔζητε νὰ ἀνακηρυχθῶσιν εὐγενεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ του καὶ πρὸς τούτους νὰ λάβῃ αὐτὸς καὶ ἄλλα τινὰ προνόμια. Ὁργισθεὶς δὲ ὑπουργὸς διὰ τὰς μεγάλας ταύτας ἀπαιτήσεις διέκοψε τὰς διαπραγματεύσεις καὶ ἐστειλεν διάπιστα τὸν ἀδάμαντα, διστις εἴχεν ἥδη παραδοθῆ πρὸς αὐτόν. Ἄλλ' ἡ μακρὰ ἐν Πετρουπόλει διαμονὴ εἶχε στενοχωρήσει τὸν Ἀρμένιον, εἴχεν αὐξῆσει οὕτος πολὺ τὰ ἔξοδά του, τὸ δὲ σπουδαιότερον βασιζόμενος ἐπὶ τῆς πωλήσεως τοῦ ἀδάμαντος του εἶχε δικαιούμενη μεγάλα ποσά· εὑρίσκετο λοιπὸν κατάχρεως καὶ σχεδὸν ἐστερημένος καὶ τῶν ἀναγκαίων, πολὺ δὲ ἐσυλλογίζετο καὶ τὸ διτί ἡ φωστικὴ Αὔλη ἦτο ἐν γνώσει τῆς στενοχωρίας του καὶ θά ἔζητε βεβαίως νὰ τὴν ἐπωφεληθῇ.

Ἄπεφάσισε λοιπὸν νὰ καταλίπῃ κρυφίως τὴν Πετρούπολιν, διπερ καὶ ἐπραξεν, ἔζη δὲ ἐπὶ τινὰ χρόνον κρυπτόμενος ἐν Ἀστραχάν. Ἐκεῖ τὸν ἀνεῦρεν δὲ κόρης Γεργάριος Ὁρλώφ, διστις ἔλαχθεν ἐντολὴν ν' ἀρχίσῃ καὶ πάλιν τὰς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀδάμαντος, αἰτινες κατέληξαν πλέον δριστικῶς εἰς τοὺς ἔξης δόρους· ἐγεινεν εὐγενῆς δὲ Σχάφρας καὶ ἔλαβεν ἐφ' ἄπαξ μόνον 450,000 ρουθίων, ἀφ' ὃν πρέπει, ὡς λέγεται, νὰ καταβιβασθῶσιν 170 χιλιάδες δι' ἔξοδα, τόκους καὶ λοιπά. Δεδών τὰ χρήματα δὲ Ἀρμένιος ἀποκατεστάθη ἐν Ἀστραχάν, ὅπου ηὔησε τὴν περιουσίαν του καὶ ἔδωκε πλουσιωτάτας προϊκας εἰς τὰς κόρας του, (υἱὸν δὲν εἶχεν), ἀλλ' οἱ γαμβροὶ του κατεσπατάλησαν ἔπειτα τὰ πάντα.

Δ.

Αἱ κολοσσαῖαι κρηματικαὶ περιουσίαι αἱ συγκατισθεῖσαι πρὸ τῆς μεγάλης ἥμαντον ἐπαναστάσεως ὑπὸ τῶν θαλασσιῶν μαζὶ (Γρίζιων, Σπετσιωτῶν καὶ Ψαριανῶν, καὶ τὰς δύοις θείαις Πόροναι, ἐν τῇ ἀλεπανόητῳ αὐτῆς οἰκουμένῃ, προώρισεν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐλλάδος, ἀπεκτήθησαν μετ' ἀπιστεύτων κόπων καὶ κινδύνων. Ἐκτὸς τῶν φυσικῶν στοιχίων καὶ τῶν ἀναριθμητῶν δυσχερεῶν, δύαι παρενέχλοντο παρὰ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, οἱ θαλασσινοὶ μαζὶ εἴχον τοὺς ἀδιαλάχτους ἔχθρους αὐτῶν Ἀλγερίους, Τριπολίους καὶ Τουνεζίους πειρατάς, οἵτινες καὶ ἐντὸς αὐτῶν ἀκόμη τῶν Εὐρωπαϊδῶν λιμένων ἐπειδόντων πολλάκις νὰ τοὺς ἀράσσωσιν. Ἐπέρθη δὲ νὰ διαλάθωσι τοὺς ἀποκλείστας τὰ φορία τουν. Τίποτε ὅμως δὲν ἔδυντο τὸ πτοκήση τοὺς ἀποκήπους ναυτικούς μαζὶ κατακευάσαντες πλοῖα καὶ ταχύπλοα κατάλληλα διὰ τὰς ἐπιγείρηστας τανάσσας, καὶ δηλιγόντες αὐτὰ ἐν εἴδει πολεμικῶν, κατάρρητας τῶν πολεμικῆς ἀποκευῆς καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πληρώματος, εὐρήγουν ταῦταγράμματα καὶ ἐπιτυχίας, ἐγκυμάντοντο δὲ καὶ εἰς τὸν πλέον ἀνεπαισθήτως, διστις ἡναγκάζοντο νὰ πολεμήσουν καὶ κατὰ τῶν Εὐρωπαϊδῶν αὐτῶν πολλάκις. Ἐνῷ δὲ πολλαὶ καὶ ἄλλαι νῆσοι καὶ λιμένες τοῦ Ἀλγάρου καὶ τῆς Μεσογείου εἴληγον ταῦταγράμματα καὶ πλοῖα καὶ κεφάλαια καὶ ναύτες, μόνον οἱ κάτοικοι τῶν τριῶν νήσων Σπετσών, "Γρίζας καὶ Ψαρίδης μετήργοντο τὸ ἐπικινδυνώτατον τοῦτο εἴδος τους ἐμπόρους, διά-

φορος δὲ πλοιάρχοι εἶχον ταξιδεύσει πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μέχρι τῆς Ἀμερικῆς ἄνευ ὀδηγῶν, ὥπερ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν καὶ εἰς αὐτὸς τοὺς Εὐρωπαίους ἔκαμεν οἱ σμικρὰν ἐντύπωσιν. Τὸν ἐπόμενον τρία ἀνέδοτα τῶν γενναίων Σπετσιωτῶν ἡράντισθημεν ἐκ τῶν «Ναυτικῶν» τοῦ κ. Ἀναστασίου Ὁρλάνδου.

Σ. τ. Δ.

ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΝΑΙΟΙ ΣΠΕΤΣΙΩΤΑΙ

Ο Νικόλαος Κατρακύπαδος κατέπλευσε μὲ τὸ καταδρομικόν του πλοῖον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ὅλα τὰ παράλια τῆς Συρίας καὶ Ἀφρικῆς μέχρι τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους καὶ αὐτοῦ τοῦ Μαρόκου. Κατακτήσκες ἔρημόν τινα νῆσον Ζέμπραν καλουμένην, καὶ κειμένην πλησίον τῆς ζηρᾶς τῆς Ἀφρικῆς πρὸ τοῦ στομίου τοῦ κόλπου τῆς Τύνιδος, εἶχεν ἀποκλεῖσει ὅλην τὴν ἀκτοπλοΐαν τῆς Ἀφρικῆς, ἀρπάζων τὰ ἔχθρικὰ πλοῖα καὶ ἀπὸ τῶν λιμένων. Ο Βίος τοῦ γενναίου τούτου ἀνδρὸς, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ τύχη, εἴναι ἄξιος νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν τοῦ Jean Barthé τῆς Γαλλίας.

*

Τῷ 1796, δὲ Βασίλειος Α. Γκίνης, ἔξαπατήσας τῶν Ἀγγλῶν ἀποκλειστῶν τῆς Τουλών τὴν προσοχὴν, προσωρινότητη ἔξι ἀνάγκης μὲ τὸ πλοίόν του εἰς Γαλλικόν τινα ὅρμον. Ἀγγλικὴ δέ τις φρεγάτα, ἰδούσκε τὸ πλοῖον καὶ μὴ δυναμένη ἔνεκεν τῆς γαλήνης νὰ τὸ πλησιάσῃ, ἐπεμψει διὰ νυκτὸς κατ' αὐτοῦ πολλὰς λέμβους πλήρεις στρατιωτῶν, ἵνα τὸ κυριεύσῃ. Πραγματικῶς οἱ Ἀγγλοι ἐφοριμήσαντες, ἐπέβησαν μὲν ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀλλ' ἴσχυράν ἀπαντήσαντες ἀντίστασι, καθ' ἓν καὶ ναῦται καὶ ἀξιωματικοὶ τινες ἐφονεύθησαν, ἡναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσωσι. Μετ' ἀλίγιον ἐπανέλαβον τὴν προσβολὴν οἱ Ἀγγλοι διὰ τῶν λέμβων πάλιν, καὶ μετὰ μεγαλητέρας πεισμονῆς, ἀλλ' ἀπεσοδήθησαν καὶ αὖθις μὲ νέαν ζημίαν των. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἦν προσωριμισμένον τὸ πλοῖον, δὲν ἦτον ἴσχυρὸν, ὥστε νὰ προστατεύῃ τὸ πλοῖον ἀπὸ τοῦ μεγάλου πυρὸς τῆς φρεγάτας, ἡτις οὐδέλλως ἀπομακρύνομένη, ἀνέμενεν ἀρμόδιον πρὸς ἐπίθεσιν ἔνεμον, δ Γκίνης, συγγνοθεὶς μετὰ τοῦ ἐκεῖσε σταθμεύοντος Γάλλου ἀξιωματικοῦ, ἔκκυσεν ἔκωνσίως τὸ πλοῖόν του, πρὸ τῶν δοφθαλμῶν τῶν παροργιζομένων Ἀγγλῶν, καὶ διευθύνθη εἰς τὰ Παρίσια. Η Γαλλικὴ κυβερνησία, θυμαράσασ τὴν γενναῖότητα τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸν ἀποφασιστικὸν χρηστήρα, δοτις διέκρινεν αὐτὸν, ἀντήμειψεν αὐτὸν γενναίως, χαρίσασ αὐτῷ ἐν τῶν ἐν τῷ λιμένι τῆς Μασσαλίας ὠρχίων εὐρωπαϊκῶν πλοίων, ἐξ ἐκείνων, ἀτινα εἶχε δημεύσει, πληρες φορτίον ζαχαρίεσων καὶ καρφέδων, καὶ ἀνέδειξεν αὐτὸν Ὅποπρόξενον τῆς Γαλλίας ἐν Σπέτσαις.

*

Ο Ιωάννης Βούκουρης, προκειμένου νὰ γνω-

λώσῃ τὸ πλοιόν του ἐπωφελῶς ἐκ Βαρκελλόνης τῆς Ἰσπανίας διὰ τὴν Ἀμερικὴν, ἐπειδὴ οἱ ναυλωταὶ δὲν ἔθελον νὰ τὸν ναυλώσωσι διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι δὲν εἶχε καὶ δὲν ἔθελε νὰ συμπαραλάβῃ ὁ δῆμος Εύρωπατον, αὐτὸς ἐπιμένων νὰ τοῖς ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶχεν ἀνάγκην δῆμογον, παρακατέθεσεν ὡς ἐγγύησιν ὅλα τὰ κεφάλαιά του, καὶ κατορθώσας τὴν ναύλωσιν τοῦ πλοίου του, ἐξετέλεσε τὸν διάπλουν του καὶ εὗτυχες καὶ ταχέως μὲ τὴν ισπανοῦς ναύτας, μὴ παρακολουθησάντων αὐτὸν τὸν Σπετσιωτῶν ναύτην του, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὅτι δὲν ἔθελε νὰ λάζη δῆμηγόν· ἐπανελθὼν δὲ ἐξ Ἀφρικῆς περὶ τὰ τέλη τοῦ 1820 εἰς Βαρκελλόνην, καὶ δικλύσας τὸ ἐξ Ἰσπανῶν πλήρωμά του, ἀπεράσισε καὶ ἔρερεν εἰς Σπέτσας τὸ πλοῖόν του (τὸ διποτόν δὲν ἦτο καὶ μικρὸν) μετὰ μόνον τριῶν ἀλλων προσώπων, ἥτοι τοῦ ἀδελφοῦ του Δημητρίου, τοῦ ἔξαδέλφου του Νικολάου Βούκουρη, καὶ ἐνὸς Ἰσπανοῦ χωλοῦ μαχείρου, καὶ τοι κομίζων μεγάλα κέρδη εἰς μετρητὴν καὶ κριμέζον. Ο αὐτὸς πωλήσας τὸ 1835 χρόνιν συμφέροντος εἰς Κάδιξ τά τε πλοιόν του καὶ δύο φορτία του, ἐπέστρεψεν ἐκεῖθεν εἰς Σπέτσας μετὰ δύο μόνον Σπετσιωτῶν ναύτῶν του ἐπὶ μικρᾶς τινος Ισπανικῆς λέμβου, ἥν ἐπὶ τούτῳ ἤγόρασεν εἰς Κάδιξ. Τὴν τόλμην του ταύτην ἡ τότε Ελλην. Κυβερνησίας ἐπήγνεσε διὰ Β. Διατάγματος, ὡς ἔξις·

Αρ. Πρ. 43.

Δ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο υπολιμεράρχης Σπετσῶν Πρός τὸν κ. Ιωάνν. Γ. Βούκουρην, πλοίορχον κτλ.

Δυνάμεις Β. Διατάγματος ἀπό 19/31 τοῦ λέξαντος ἀρτίως μηνὸς Δεκεμβρίου 1835, σπειδομεν νὰ σεῖς ἐκφράσωμεν, Κύριε, τὴν εὐχαρίστησιν τῆς Α. Μ. διὰ τὴν δοπίαν ἐδείξατε κατὰ τὴν ἀπὸ Ἰσπανίας εἰς Ελλάδα ἐντὸς μικρᾶς λέμβου ἐπιστροφήν σας, ἐμπειρίαν περὶ τὰ ναυτικὰ καὶ τόλμην.

Ταῦτην δὲ τὴν Ὅψηλην τῆς Α. Μ. εὐχαρίστησιν μετοχεύσωμεν κατὰ συνέπειαν προσκλήσεως τοῦ Κεντρικοῦ Λιμενάρχου «Τύρρας ὑπ' ἀριθ. 2, 109, ἐκδοθεῖσης δυνάμεις Διατάγματος τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτ. Β. Γραμμ. τῆς Ἐπικρατείας, ὑπ' ἀριθ. 41, 040, τοῦ 1835.

Τῷ 5 Ιανουαρίου 1835.

(Τ. Σ.)

Ο υπολιμεράρχης
Γ. ΟΡΛΑΝΔΟΣ.

Ο γενναῖος καὶ φιλόπατρις Ιωάννης Βούκουρης ἐδωρήσατο εἰς τὸ έθνος ἐπὶ Καποδιστρίου καὶ τὰς ὑπὲρ πατριόδος χρηματικὰς θυσίας του, ἐκ δρ. 60,000, κατὰ τὸ εἰς γενές τῆς οἰκογενείας του ἐπίσημον εὐχαριστήριον τοῦ Κυβερνήτου.

Ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι ὑπάρχουσι 240 δστά. Η ἀνθρωπίνη κυρδία ἔχει 92,160 παλμοὺς καθ' ἑκάστην.